

06

Esports

Prats de Bacies, seu de l'Escola Catalana de Vol Lliure a principis dels vuitanta

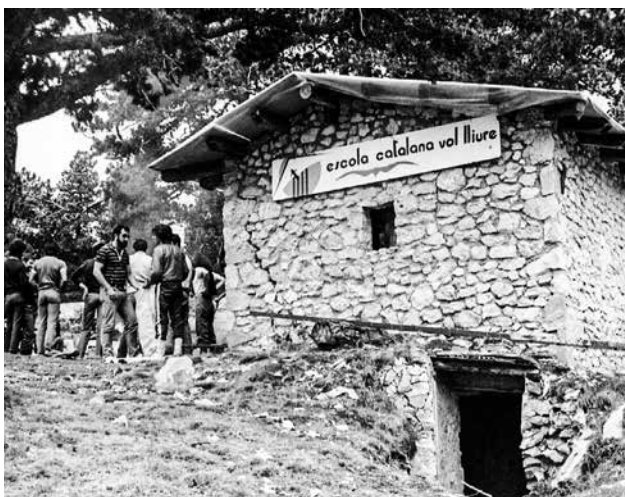

Vol amb ala delta

Corria l'any 1975 quan jo i el meu bon amic del club muntanyenc de Terrassa, en Pere Morera i Uroz, vam iniciar-nos en el vol en ala delta sota el guiatge de l'introduïdor de l'esport a Catalunya, i a l'Estat espanyol, l'americà Stuard Soul. Els primers pilots vam sortir principalment d'entitats excursionistes i de gent amant dels esports actualment mal anomenats de risc: escalada, espeleologia... Qui havia de dir que al

cap de poc temps l'emprenedor del meu amic, sempre enredant-me en els seus esbojarrats projectes, ja hauria muntat l'Escola Catalana de Vol Lliure, l'Escola de Vol Lliure Lilienthal, el club de Vol Lliure de Terrassa, el club de Vol lliure del Bages i fins i tot un taller de fabricació d'ales delta que posteriorment va derivar en l'empresa d'en Joan Artigues, Art-Pur, constructora de les ales Gavina conegudes a l'època.

No va ser fins a l'inici de la dècada dels vuitanta que en Pere es va establir al Solsonès i, com no podia ser d'altra manera, amb la col·laboració dels solsonins Marcel·lí Sala, Pere Rafart, Antoni Márquez, Josep Espuga, Damià Vendrell, Teresa Camps..., i d'altres dels quals el pas del temps m'ha fet oblidar els noms i que em sap greu no esmentar, ja van muntar, d'immediat, el club Voliacs del Solsonès, del qual vaig ser el primer president (anomenat a dit, com era costum a l'època). En Pere va traslladar la zona de pràctiques de l'Escola Catalana de Vol Lliure a prats de Bacies, on l'orografia del terreny, de suaus pendents curulls de gespa natural (i alguna tartera traïdora), presentava un lloc idoni per a iniciar-se a l'esport. Per als pilots experts també hi havia l'impressionant salt des del puig de les Morreres (2.214 m) fins a Sant Llorenç de Morunys (925 m) amb un desnivell de 1.289 m.

El Pouet de Bacies o Clot de la Bòfia

A la zona comunal de prats de Bacies hi havia diverses construccions (que encara es conserven), una borda en molt mal estat utilitzada antigament per emmagatzemar patates a l'hivern (el pouet de Bacies), un "xalet" —antiga borda arreglada com a refugi particular per en Kovaks, metge txec que vivia a Barcelona—, i el refugi de la Bòfia que va construir en Pauet Serra fora de les seves propietats, per poder gaudir de la vista privilegiada de Montserrat. El club Voliacs, un cop demanada la concessió a l'Ajuntament de Canalda, va aconseguir la borda. Aquesta, molt malmesa pel pas dels anys, després d'una campanya intensa de treball comunitari per part dels membres del club, es va poder reformar i inaugurar ja com a seu de l'Escola Catalana de Vol Lliure. La part superior es va condicionar com a estatge social i la part inferior com a magatzem de les ales delta i altre material.

Volant per sobre dels prats de Bacies

La primera dificultat amb què es trobaven els alumnes pilot era l'accés als prats de Bacies. Molts dies a l'any, la pista que puja de coll de Jou era impracticable, ja fos per neu, gel o desprendiments, cosa que obligava a enllestir la resta del camí a peu. Aquest entrebanc, però, redundava en una preparació física excepcional, absolutament necessària per a la pràctica del vol lliure. De tota manera, també dificultava una tasca continuada d'aprenentatge a la zona. Un cop arribats no s'acabaven les penúries, ja que calia carregar les ales plegades a l'esquena (en aquella època pesaven al voltant de 35 kg) des del pouet de Bacies pendent amunt, en direcció al puig de les Morreres, fins al punt d'enlairament, que depenia del nivell de cada alumne pilot.

VOL LLIURE

TU TAMBE POTS VOLAR!

VINE I T'HO DEIXAREM PROVAR

Cursos COMPLETS
INSTRUCTOR OFICIAL F. E. N. D. A.
L'Escola aporta tot el material necessari per l'instrucció — ales delta, arneses, cascs, proteccions, etc.—

INFORMACIO i INSCRIPCIONS: Pla de Bessies a 4 Km. de Coll de Jou
Instructor: PERE MORERA - Tel. part. 783 78 61
ESCOLA CATALANA DE VOL LLIURE

Els cartells de l'època ja esmentaven que, fins i tot les inscripcions als curssets, es podien fer a prats de Bacies.

Un cop arribats i després de reprendre l'alè, s'havia de comprovar la velocitat i la direcció del vent. Si aquests paràmetres eren adequats, cosa que no sempre succeïa, es podia muntar l'ala i iniciar la cursa, corrent com endimoniats pendent avall, fins que la suau sustentació de l'ala feia perdre el contacte amb el terra. Ja sense solució de continuïtat calia apuntar bé cap al lloc d'aterratge i aconseguir (mai a la primera) un contacte suau. Després d'un gaudi extraordinari, sempre que no s'hagués topat de morros amb el terra, i limitat a uns escassos segons i a unes desenes de metres de desplaçament, calia refer l'excursió de pujada aquest cop una mica més amunt. En una etapa posterior, l'Escola es va dotar d'un giny malèfic, equipat amb cables, per tal d'arrossegar l'ala totalment muntada d'una forma menys carregosa per als pobres alumnes. Crec que no va arribar a funcionar mai a gust de tothom. També va haver-hi l'intent d'utilització d'un Land Rover vell per a la tasca, però ja la consciència ecològica dels membres del club va desestimar les dues opcions.

Després de repetits intents i d'acumular cops i gana, venia l'hora del lleure. Els plaers del menjar i la conversa, per a alguns, superaven l'èxtasi quasi només intuït, per la seva extrema brevetat, obtingut en la volada. Era tant una escola de vol com d'amistat. En tot moment el treball en equip i la sana companyonia, permanentment presents, afavorien un contacte personal net i enriquidor. D'altra banda, el caràcter alegre i enriolat del meu amic i director de l'escola només feia que afavorir aquest clima. Els curssets, teòricament, duraven un cap de setmana, però sovint s'allargaven de forma quasi indefinida (com a negoci francament ruïnós).

La mort d'en Pere Rafart en accident de vol, a causa d'una conjunció quasi impossible de diversos factors de mala sort, va ser un cop molt fort i sentit a tot el Solsonès, i en especial pels membres del club. Era una de les persones més alegres i animoses de la colla. Tot i que aquest fet va refredar molt l'activitat, alguns dels seus companys encara volem ara.

Aquest article es va publicar al llibret de la *Caminada popular de Canalda 2005. Prats de Bacies (Port del Comte)*

Text: Jordi Sebastià i Galí
Fotografies: Marcel·lí Sala